ad N^rum 2437. & 1116

IOANNES III DEI GRATIA
Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazouiæ, Samogitiæ, Kiiouiæ, Volhiniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Liuoniæ, Smolensciæ, Seueriæ, Czerniechouiæq;

Significamus præsentibus Literis Nostris quorum interest Vniuersis, & singulis. Exhibitas esse coram Nobis Literas Pargameneas Idiomate Polonico scriptas continentes in se Ordinationem Contuberny Restionum alias Funificum Vielicien. manu Serenissimi Diuæ memoriæ olim VLADISLAI Quarti Regis Poloniæ Prædecessoris Nostri & sigillo Regni subappenso munitas & confirmatas sanas, saluas, & illæsas, omniq; suspitione carentes, supplicatumq; Nobis humillime Nomine & pro parte dicti Contuberny quatenus easdem Literas Authoritate Nostrâ Regiâ approbare, & confirmare dignaremur. Quarum quidem Literarum tenor est eiusmodi. VLADISLAVS DEI Gratiâ REX Poloniæ Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazouiæ, Samogitiæ, Liuoniæ Smolensciæ, Czerniechouiæq; necnon Suecorum, Gottorum, Vandalorumq; Hæreditarius REX. Significamus præsentibus Literis Nostris quorum interest Vniuersis et singulis, Reproductas Coram Nobis fuisse Literas Papyreas manu Serenissimi olim Stephani Regis Prædecessoris Nostri subscriptas [illegible] Sigillo Regni obsignatas Ordinationem Contuberny Restionum Vielicien. in se continentes sanas, saluas, & illæsas, omniq; suspitionis n[ota] carentes, Supplicatumq; Nobis vt easdem Authoritate Nrâ Regiâ approbare, ratificare & confirmare dignaremur. Earum [ve]ro is est qui sequitur tenor. Stephanus DEI Gratiâ R[ex] Poloniæ, Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazouiæ [illegible] Significamus pñtibus lrîs Nrîs quor. interest Exhibitas & monstratas fuisse Coram Nobis Literas scriptas Serenissimi Principis Domini Henrici quondam Poloniæ, nunc vero Galliarum Regis, in Chartâ Pargamenea à Valentino Dembinski Regni Poloniæ Cancellario subscriptas atq; Sigillo Maiori subappenso munitas, integras omni vitio, & suspitione sinistrâ vacuas supplicatumq; Nobis pariter esse, vt easdem in omnibus sui partibus, Authoritate Nrâ Regiâ approbare, confirmareq; dignaremur. Earum verò tenor de verbo adverbum is fuit: IN NOMINE DOMINI AMEN. Na wieczną rzeczy pamiątkę My Henryk z Łaski Bożey Krol Polski, Wielkie Xiążę Litewskie, y Ziem Krakowskiey, Sendomirskiey, Sieradzkiey, Łączyczkiey, Kuiawskiey, Ruskiey, Pruskiey, Mazowieckiey, Zmudzkiey, Chełmskiey, Elbienskiey, Pomorskiey, Inflantskiey, Kiiowskiey, Wołynskiey, Podlaskiey &c. Pan, Xiążę Andeyskie, Borbonskie, Aruemienskie, Grabia Marchiey Forestu, Querti, Rouergi &c.

Oznaymuiemy wszem wobecz y każdemu z osobna, ninieyszym y napotym będącym komu to wiedzieć należy. Iż podane są przed Nas przez pewne Consiliarze Nasze, Artykuły niżey opisane, od Starszych y od całego Cechu Powroznickiego Miasta Naszego Wieliczkiego ku dobremu porządkowi Cechu ich należące, a od Vrzędu ich Mieyskiego Radzieckiego przyięte y potwierdzone. Jako to przed Nami listem pieczętowanym z Akt Mieyskich Radzieckich pisanym okazali, ot iż nie są przeciwne Prawom, Przywileiom, Vstawie y pożytkowi Rzeczypospolitey Miasta Wieliczkiego iako się to z listu wyżey mianowanego Radzieckiego okazało. Przekładaiąc też to przed Nami iako na Porządku dobremu doyrzeniu pilności y dostatku Rzemiosła ich wiele należy w Żupach naszych wszystkich. Prosili Nas pilnie namienieni Consiliarze Nasi, abyśmy im namienione Artykuły, ktore im przedtym zgorzały, wtadrę y zwierzchnością Naszą Krolewską pozwolili, approbowali, potwierdzili y vmocnili. Ktorych to Artykułow porządek ten iest. NA-PRZOD Każdy Towarzysz Rzemiosła Powroznickiego, prawdziwie wyuczony będąc, ktoryby tu chciał to Rzemiosło Powroznicze swą władzą y nakładem robić, a za Mistrza zgodności rozumiany bydź. Takowy naprzod List otworzysty rodzaiu swego z Małżenstwa [illegible] [illegible], y slub Rodzicow swych, y cnotliwe ich zachowanie, a iego wychowanie dobre z młodości iego y obcowanie z dobremi ludźmi y dostateczne wyuczenie ma mieć pod Pieczęcią Vrzędu ktoregokolwiek tak Duchownego iako świeckiego Naywyższego Burmistrzowskiego, Woytowskiego, albo Cechowego Rzemieśniczego albo teź od Vrzędu Slacheckiego Wieyskiego. A takowy List Cechowy temu okazać, y ku rozsądkowi podać. A gdy za takowym Listem y rozsądkiem będzie od Cechu przyięty

ięty tedy takowy Towarzysz chcąc Mistrzem bydź, zarazem winien będzie dać do skrzynski tegoż Cechu powroźniczego wkupnę
Złoty ieden pieniędzy. A potym obyczaiow inszych Mistrzow tegoż Cechu Powroźniczego we wszytkim naśladować. To iest
sztuki Mistrzowskie Rzemiesła swe przed obliczności wszytkich Mistrzow tegoż Rzemiesła y Cechu dostatecznie oka=
zać. A Sztuki takie maią bydź. NAPRZOD Linę połowną ze własnych niepodłych y dobrze przygotowanych
konopi, na dwanaście sążeni ma wyrobić. ITEM Postronkow drotowanych wyrzezanych po sześci całych łokiet
nie mnieyszych ani większych pod liczbą trzydzieści [illegible] uczynić ma. ITEM Postronkow wyślowych dwunastnych także
tez trzydzieści po piąciu łokiet, a mnieney nagotuie. ITEM Postronki ważne dwunastne każdy na cztery łokcie wliczbie
trzydzieści uczynić ma. ITEM Postronkow ro[illegible] [illegible] rzeczonych poczwartnych po cztery łokcie wliczbie sześć=
dziesiąt uczynić. ITEM Stryczkow statecznych po piąciu łokiet wliczbie sześćdziesiąt nagotuie. ITEM Slę dwie swieże
y dostateczne iako się godzi nagotuie. ITEM Kopr[illegible] na [illegible] y [illegible] trzydzieści łokci świeżo iako się godzi wyrobi.
ITEM Biczow wliczbie trzydzieści dwa. ITEM Lopietnych biczow stabrniow motek, sznurow drugi motek nagotować
ma. Naostatek Sieć na większy zwierz na dwa sążnia. A wszak że aby każdy sążeń był osobliwy: a te obadwa sążnie
iako się godzi uczynić ma. Ktore to wszytkie sztuki Towarzysz on Mistrzowstwo przymuiąc nie na ktorym mieyscu oso-
bliwym niepotaiemnie gdzieby chciał albo żądał czynić: ale u ktoregokolwiek Starszego Mistrza Cechu tegoż, na to od Ce-
chu wysadzonego y naznaczonego to wszytko wyrobić ma swym własnym dowcipem, nauką y ćwiczeniem, iako może naylepszą,
bez pomocy żadnego Mistrza pod winą niżey opisaną. A te sztuki wszytkie y zupełne obyczaiem wyżey opisanym wyro-
bione y wygotowane przed Starszemi y Mistrzami tegoż Cechu okazać będzie winien, ku oglądaniu ieśli są dostatecznie
y według opisania ich wyprawione. A ieśliże tym sztukam dosić nieuczynił, winien będzie wędrować daley dla lepsze
y doskonalszego wyuczenia wyższe strony między Mistrze przednieysze, do tąd aż się swego rzemiesła iako się godzi wy-
uczy. A ieśliby się też wtych sztukach doskonale wyuczonym okazał tedy tamże przed oblicznością przerzeczonych
Starszych y Mistrzow tegoż Cechu albo Bractwa okazawszy sztukę onę Sieć, ktora iest część przednieysza sztuki też Sieć
przed Mistrzami Cechowemi pospołu złożyć y scelować obyczaiem y według zachowanego zwyczaiu rzemiesła tegoż:
to iest zdrotowaną sprawioną wierzbcami scelować, a [illegible] związanie albo scelowane uczynić ma y wypełnić iako się godzi
przed Mistrzami Cechowemi. Ktorą tedy sztukę [illegible] upełną obyczaiem przerzeczonym opisaną gdy poda y okaże: a
Starsi y Mistrzowie przerzeczeni dostateczną bydź, [illegible] godną uznali, y iuż by go za prawego y Cechowego Mistrza bydź mia-
nowali, tedy zatym nowy Mistrz do Regestru albo do Ksiąg Cechowych tego rzemiesła pospolitych Imieniem y Przezwiskiem
swym własnym wpisanym bydź ma. Potym Kolatią uczciwą Mistrzom ma sprawić, y według obyczaiu powinowat ego wtey
[illegible] uczynić. Co gdy uczyni iako się godzi, Nowy Mistrz ma okazan bydź y zalecon Urzędowi Radzieckiemu
tegoż Miasta, aby Mieyskie prawo przyiął, y przysięgę około postuszeństwa władzey mieyskiey uczynił y oddał. Co-
gdy uczyni na ostatek wroćiwszy się do ześcia Cechu swego Bractwa summę pieniędzy sześć grzywien po cztyrdzieści
ośm groszy Polskich licząc do skrzynki Cechowey tegoż Cechu iako obyczay iest skutecznie oddać y zapłacić będzie wi-
nien. A wszakże nie pierwey robotę gorną wielką lin albo Powrozy wielkie może robić ten nowy Mistrz aż pierwey te sześć
grzywien zupełnie zapłaci do skrzynki Cechowey. A zatym iuż Mistrstwa rzemiesła swego wolnie y bespiecznie używać
y sprawować może. A wszakże obyczaiu inszych w drugich rzeczach ktorych iesz cze potrzeba naśladuiąc. Małżonkę aby
wześciu iedneg Roku sobie poiął potrzeba iest: A gdzieby inaczey było Achtel piwa za winę, ile kroćby to postanowienie
przestąpił Braterstwu w Roku przepasć ma, y bez przecania wystawić będzie powinien. A gdy tedy nowy Mistrz będąc
przyięt na Mistrzostwo, y dosić by uczynił powinowactwu swemu, tedy wszytkie y osobliwie posłuszeństwa nawemu a młodszemu
Mistrzowi postanowione, y według zwyczaiu zachowałe tak Kościelne iako Cechowe podiąć y wypełnić będzie winien,
tak długo aż drugi Mistrz nowy po niem nastanie. A wszakże inaczey ma bydź rozumiano o synie ktorego Mistrza
tegoż Cechu y tegoż Miasta domowego na ktorego ma bydź baczenie słuszne względem Rodzicow Cechowego urodzenia, bo
oni wszytkich sztuk y obowiązkow wszytkich słuszną połowicę tylko maią podiąć y zapłacić, gdy na Mistrzostwo maią bydź przy-
ięcy, wyiowszy samą posługę ktorą podeymować y wykonywać, owszem będzie winien tak długo aż iemu drugi tymże obycza-
iem, nastanie nowy Mistrz. ITEM ktorykolwiek z Mistrzow Smole, tłustość nieprzyprawioną, albo maś prostą za przy-
prawną a dobrze uczynioną osobliwie by przedawał albo iawnie na przeday wyłożyć ważyłby się, a w takim oszukaniu
z ludzi nalazłby y dowiodł się Urzędowi Radzieckiemu naprzod ma bydź odniesion a potym z Rzemiesła obyczaiem
w inszych Mieściech zachowałym słusznie ma bydź złożon. Co aby było opatrzono y tego się doyrzało dostatecznie pewo-
ni Mistrzowie przysiegli na to z Cechu naznaczeni takowych rzeczy we cztery niedziele doglądać y takowe rzeczy do Ce-
chu

chu odnoſic maią. A co się tknie miary, przedawania takowych towarow, iednakowe funty, y put funty na kßtałt miary Kra=
kowſkiey v wßytkich miſtrzow bydź maią pod winą czwartey częſci Kamienia woſku do ſkrzynki Cechowey bez wßelakiey folgi
przepadaiącą. ITEM O robotnich tego Cechu rzemieſła acz ſtarodawna zachowany ieſt miedzy Miſtrzami poſtanowiony Zwy=
czay, a wßakze aby teß tu Artykuł potrzebny wyrażon był, iednoſtaynie vchwalono ieſt to y poſtanowiono. Naprzod co ſię tknie
roboty dwanaſtey po konopney kądzieli drotowaney, albo niedrotowaney, ta robota ma bydź dobra iako należy, nie ma bydź
podeyrzana, to ieſt nie z podłey materyey nie zlakami, ale ſprawnych, y dobrze wyprawionych konopi ma bydź wyrobiona.
A ieśli v ktorego Miſtrza robota takowa podeyrzana iako się tu opiſało, bądź przez Miſtrza, bądź przez Towarzyßa była
zrobiona, byłaby znaleziona, y rzeczą ſamą okazana, takowy ktoryby w takowym wyſtępku był znaleziony y zwyciężony winę
czwartą częśc kamienia woſku do Cechu bez folgi żadney przepadnie. ITEM Ile ktoby ieden drugiego z Miſtrzow na Targu
poſpolitem targuiącego y kupuiącego potrzebną materyą do tego rzemieſła znalaſł, a od niegoby częſci kupioney oney materyey
do roboty ſwey ſpuſcic ſobie potrzebował tey częſci iemu ſobie potrzebney ma iemu nazyczyć wßytkiego tego coby ieno kupił, Mi=
ſtrz on kupuiącey do rzemieſła ſwego, to ieſt konopi, ſmoły, y inßych wozowych tłuſtosci, takze teß ieſliby y insi Miſtrzowie
tegoß po nim potrzebowali, takze vczynic ma: a ieſliby się temu ktory Miſtrz ſprzeciwił a to tym doſwiadczony y przeko=
nany był: trzy funty woſku Cechowi za karanie przepaśc ma. ITEM Przerzeczeni Miſtrzowie tey wolnoſci Prawa y Pre=
rogatywy maią vżywac. Aby żaden z obcych ludzi, y Sąsiadow, Mießczan ku ſßkodzie ich nieſmiał nawozic na nie rzeczy
rzemieſłu ich należących przedaynych, tak w targowe iako w inße poſpolite dni, to ieſt Powrozow Tłuſtego, Mazi, przy pra=
wney y nieprzyprawney, takze tez ſznurow, biczow, poſtronkow mnieyßych y wiekßych, opatek, magnic, y inßych takowych
rzeczy rzemieſłu ich należących, ktoreby były przeciwne, ſzkodliwe, y z przekazą Cechowi rzemieſła ich pod poſtacią albo
kßtałtem rzeczy rzemieſł ich przedaynych, wyiowßy materyą do rzemieſła tego należącą. Także tez wyiowßy Iarmarki
na ktore wolno każdemu wnieśc co może miec na przedanie. A ieſliby ktory vpornie ku ßkodzie Cechu tego przeciwko temu
poſtanowieniu wykroczył tedy za wiadomoſcią y dozwoleniem Burmiſtrza y Radziec, takowy ma bydz na Ratuß wez=
wan, y tam ma bydz według przewinienia karan. ITEM ktorybykolwiek Brat tego Cechu drugiemu Bratu lekkośc, abo
iaką sromotę wyrządził abo w poſwarkach w Cechu nieżyſtydliwemi abo nie vczciwemi słowami podkał y zelzył, a nie przeproſił by
takowy za k[...]n trzy funty woſku Bractwu przepaśc ma. ITEM ktoby z Miſtrzow drugiemu Miſtrzowi Towarzyßa
albo Tywanta [...] mową ſwą, abo wiekßym Mytem z warſtatu od roboty odwiodłby takowy trzy funty woſku Bractwu przepaśc
ma. ITEM żaden z Braciey abo Towarzyßow bractwa tego z Mieczem abo z iakąkolwiek bronią do Cechu aby nieſmiał wo=
niśc, a ktoby to vczynił ieden funt woſku Bractwu przepadnie, a ieſliby to z przygody vczynieł tedy ma bydz karan według zda=
nia wßytkich Miſtrzow. ITEM Miſtrzowie tegoß bractwa Goſpodę ſwoych ſchadzek vrzednego z Miſtrzow ſtarßego przysięgłego ku
namawianiu y ſtanowieniu ſpraw bractwa ſwego y ku chowaniu ſkrzynki z inßemi rzeczami w niey zamknionemi, y inßych tez
potrzebnych rzeczy naznaczyc ſobie maią. A tam w zeſciu każdych czterech Niedziel abo ile kroc sie im bedzie zdało ſpołecz=
nie ſię maią zyśc, a ſwe ſprawy wolnie ſprawowac, namawiac, przeſtrzegac, potrzebne obmyślac. A tym ſpoſobem do Goſpody ma=
ią się obwieśćic Miſtrz Starßy v ktorego Goſpoda, y znak Cechowy będzie. On pierwey od ſiebie do bliżßego Miſtrza przez
pewnego ſługę poſle znak: a ten zaſie do inßego Miſtrza ſobie bliżßego odeßle a tak ieden do drugiego aż do oſtatniego a
oſtatni odeßle znak zaś do tego ſtarßego Miſtrza z k[...]d wyßedł. Gdzie każdy Miſtrz vzrzawßy znak Cechowy do Goſpody
wnetze iśc ma. A ieſliby nierychło przyßedł, abo więc vpornie nieprzyßedł takowy trzy große do bractwa za winę
przepadnie. A ieśliby na ten czas doma niebył, gdy on znak Cechowy przyniesiono do niego, tedy o ſwey niebytnośći przed
Miſtrzem Starßym wiernie ſię wymowi. ITEM to Bractwo aby tym beſpieczniey, ſtateczniey, y doſkonaley, w pokoiu y w
milczeniu ſprawy ſwe ſprawowac a ſtanowic mogło: tedy obyczaiem Sądow Mieyſkich Starsi Miſtrzowie Cechu tego na Schadzkę
Bractwa wßyſtkiego władzą a zwierzchnośc ſwą Cechową, ileby kroc rzec abo Sprawa ktora Cechowa tego potrzebowała
zagaic, a tę Iurisdictią abo władzę ſwoią fundowac maią tym ſpoſobem. Gdy Miſtrzowie abo Bracia Cechowi do Goſpody
ſię ſwey zzieydą, a rzecz pilna Bracka brackiego zaſiedzenia potrzebowałaby, tedy to Bractwo tak ma bydz zaga=
ione, y vczczone. Naprzod ieden z Starßych Miſtrzow przysięgły pytac ma. Jeśli potrzeba Bractwo to zagaic, a
ieśli ieſt czas, abo nie. Na co ieśli się nie namowią ſiedzący Bracia, tedy nie ma bydz gaione. A ieśli się na to namowią
że ma bydz zagaione, y ieſt czas zagaienia: Tedy ma bydz zagaione Bractwo przez wyzey rzeczonego Starßego Mi=
ſtrza przysięgłego, Tym obyczaiem y ſłowy. My to Bractwo gaiemy, y fundujemy. Naprzod BOGA wßechmogącego
Imieniem, y mocą Naiaśnieyßego Pana Krola Naßego Polſkiego, zwierzchnoſcią Wielmożnego Pana Podkomorzego Zie=
mie Krakowſkiey powßechnego władzą Sławnych Burmiſtrza y Radziec, także tez Woyta, y Ławnikow Wieliczkich,
y naßą tez Bracką przy tym ſtole ſiedzącey Braci mocą. Ktore zagaienie bractwa ieſliby to niecierpliwoścą ſwą, abo po=
pędliwością niewſtydliwie wzrußył, takowy karan ma bydz według woley Vrzędu Radzieckiego. A ieśli ſłowem ſwey nie=
powściągliwości, tedy według nalaſku brackiego karan bydz ma. Potym daley poſtąpic ma rzekąc. Panowie Bracia ieśli iuż

ieſt

+

iest dostatecznie Bractwo zagaione. A oni odpowiedziec maią. Iż iest dostatecznie zagaione. A on Starszy rzecze w Imie BOŻE. ITEM każdy Brat Cechu tego na każde cztery Niedziele ku całości y założeniu, albo rozmnożeniu tak wrzeczach doczesnych iako y wiecznych Cechu tego składanie Czugandt pospolicie rzeczono, po iednemu groszu czynic ma: A Pomocnicy abo Towarzysze tegoż rzemiesła na każdy Kwartał po półgroszku do Skrzynki tey brackiey dawac y płacic maią. Item iesliby ktory z Mistrzow młodszych Cechu tego sprawy posług powinnych sprawowac y pełnic nie chciałby, abo upornie zamieszkałby tak iako iest wezwyczaiu wynszych Bractwach. Taki za karanie trzy funty Wosku Bractwu przepadnie y odłoży. A wszakoż o mnieyszych posługach inaczey ma bydz rozumiano. Bo ile krocby mnieyszych posług ktory z tych młodszych Mistrzow zamieszkać, wypełnic tyle kroc winą iednego grosza bez opuszczenia ma bydz karan. Item Ilekrocby Anniwersarze brackie, Wigilie, Pogrzeby obchody, y inne takowe pogrzebowey zaduszne obrzędy znabożenstwa y zobopolney miłości brackiey trafiłyby się y byłyby sprawione, y obchodzone: tedy wszyscy wobec y każdy zosobna Mistrzowie y Bracia, albo ich Małżonki przy takowych wszytkich obrzędziech maią bydz. A Ciało vmarłego Mistrza abo Żony, Syna, Corky, Towarzysza tego Cechu do pogrzebu doniesc maią, każdy porządkiem swym to czyniąc. A niedbaiący na to bądz Mąż bądz Żona, za omieszkanie swe grosz ieden Bractwu zapłaci. Także tesz Towarzysz niedbaiący na to tymże sposobem ma bydz karany. Item Mistrz każdy tey osobliwey Wolności y Prærogatiwy, ktory iedno będzie chciał bespiecznie vżywac, może to iest dni targowych, tygodniowych a nie inszych dni, robotę swoię wszelaką swego rzemiesła na rynku mieyskim na przeday wyłożyc, wszakże na iednym przedaynym mieyscu ma przestac a dosić miec, ani doma, ani indziey ma robotę swą wykładac, tylko albo doma, abo na Rynku ma wykładac na przeday, pod winą czwartey częsci kamienia Wosku bractwu przepadaiącą. Item Ilekrocby się przydało. Iż Mistrz ktorykolwiek tegosz rzemiesła vmarłby, a Małżonke osierociałą zostawiłby, takowey wolno będzie przez Towarzysza, robotę wszelaką, iako y innym Mistrzom sprawowac, y dni targawych, tę swą robotę na Rynku ku przedaniu wykładac, y przedawac. Ale co się dotycze robot więtszych, y przednieyszych, tych bez doyzrzenia, a opatrzenia przynamniey iednego Mistrza doskonałego Towarzysz on, to iest pomocnyk robic, ani sprawowac niemoże dla tego aby dobrze robotę wysprawił. Item Iesliby Niewiasta Wdowa będąc wstanie Wdowim, a sprawuiąc rzemiesło to przesz Towarzysza, nieuczciwie by się zachowała tak iżby iey obcowanie bądz (czego Boże zachoway) przez cudzołostwo, abo tez fornicatią iaką, było Cechowi obrazliwe. Takowa robota tego rzemiesła niema bydz iey do[zwo]lona, y owszem naprzod ma bydz zapowiedziana. A ktoryby kolwiek Towarzysz vmarłego Mistrza tegosz rze[miesła], poiołby Żonę; tedy on zupełną [s]tukę tegosz rzemiesła przykładem abo obyczaiem inszych Mistrzow wyrobi y okaże, y wszytkie nowego Mistrza powinnosci zupełnie a dostatecznie wypełni. Item Iesliby kto przerzeczone rzemiesło w Mieście tym abo okolicznie około tego Miasta bez wiadomosci, woley y zezwolenia Cechu tego osobnie, potaiemnie, abo pokątnie swą własną władzą bez Cechu ważyłby się sprawowac: takowy z dozwoleniem Panow Radziec tegosz Miasta przywiedzion ma bydz na Ratusz aby sie vsprawiedliwił. Item Żaden z Braciey Cechowey taiemney Rady brackiey obcemu Człeku wszelkiemu aby niewydawał, ani obiawiał. A iesliby ktory w tym był znaleziony, y doswiadczony, takowy słusznie z rzemiesła złożeniem ma bydz karan. A wszakże iesli vrzędownie przed Pany Raycami oskarżon byłby, tedy przed niemi wszytko to może y ma odkryc abo powiedziec. Item Starsi Bractwa tego na każdy Rok przy obieraniu starszych Mistrzow na drugi Rok dostateczną liczbę ze wszytkich rzeczy sobie wszafunek swoy poruczonych drugiey Braciey Cechowey vczynic będą powinni, a gdy dostateczną liczbę vczynią a z sprawowania starszości swey byliby kwitowani: Tedy to Bractwo abo Cech wszytek obyczaiem zwykłym zramienia swego obierze insze Mistrze za Starsze Cechowe, y tę nowo obrane Vrzędowi Panow Radziec prezentowac y zalecic ma, a tam przed Vrzędem Radzieckim Przysięgę cielesną, na wierne sprawowanie Vrzędu swego Cechowego maią vczynic. Item Gdyby ktory Młodzieniec chciał się wyuczyc v ktorego Mistrza, taki dla wyuczenia swego, ma się z nim vmowic na trzy lata a tak przez trzy lata ma konczyc swe wyuczenie. A iesliby dla młodych lat iesz zeby się niegodził, tedy ma konczyc cztery lata dovczaiący się. A ta vmowa wyuczenia Vczniow ma należec pospolicie na władzey, y woli Mistrzow tego Cechu. Item każdy Młodzieniec gdy bywa przymowan przez Mistrza Cechowego, na wyuczenie tego rzemiesła, y byłby wzięty za Młodzienca abo za Vcznia takowy ma dac gotowych pieniedzy na rzemiesło, y do Bractwa na zbroie szesc groszy do skrzynky. Item Gdy Młodzieniec takowy abo Vczen od Mistrza przyięty, vmowie y służbie swey przez zupełne trzy lata vcząc się dosić by vczynił y lata nauky, abo wyuczenia swego skonczyłby, tedy Mistrz iego winien mu będzie dac osm łokiet sukna każdy łokiec po cztery grosze sprawiedliwie kupuiąc, abo trzydziesci groszy. Item Gdyby Syn Mistrza ktorego za żywota Oyca swego tego rzemiesła przynamniey przez ieden dzien niepocząłby się vczyc y robic, takowy do rzemiesła niema bydz przypuszczon ieno żeby się vczył pierwey rzemiesła tego obyczaiem inszych Młodzienców, v ktorego godnego Mistrza. A ktoryby za żywota Oycowskiego rzemiesła vczyc się, y robic począłby, by tez tylko iednego dnia, takowy vczywszy się przez ieden Rok

Cały

cały od ktoregokolwiek Mistrza wyuczony, ma bydz wyzwolony y przyięty. Jesliby go Oiciec iego za żywota swego niewyzwolił abo przynamniey żeby go nie przetribował. Jtem A ktoryby z Młodziencow przerzeczonych tak mistrzowski Syn, tak też obywatel ktorykolwiek wypełniłby czas swoy wyuczenia y wysługi swey, y powinowactwu swemu dosic by vczynił. Tedy tenże Towarzyßom rzemiosła tego, kolatią za złoty ieden nawięcey sprawi, abo też na mieysce Kolatiey takowey złoty ieden na przesßynk istotnie y koniecznie onym Towarzyßom dac ma, wßakże pierwey niż zostanie Towarzyßem, Genealogią vrodzenia swego poczciwego, abo listem otworzystym, abo dostatecznym swiadectwem przed Starßymi y mistrzami, iako się godzi okazac ma. Na ktorey Kolatiey Towarzyße starszy okolo obyczaiow dozwolonych y vczciwych, y im przystoynych z sobą będą namawiac, a onego od pierwszey niedbałości od obyczaiow grubych, y od niedowscipu iego odwracac, a do nowych obyczaiow ciągnąc, wszystkie rzeczy iemu potrzebne, dostatecznie, rozumnie, przekładaiąc, y wßytkiego tego co iemu potrzeba w rzemiośle tym zachowac, nauczyc doskonale. A iuż indziey Kolatiey Towarzyskiey czynic nie ma. Jtem Vczen wyuczony gdy nowo zostanie Towarzyßem, a od swego Mistrza na inßy warsztat do ktoregokolwiek Mistrza chciałby się vdac. takowy ma od swego Mistrza od niego nie odchodząc przez dwie niedzieli robic: a potym po dwu niedzielach wykonanych, ma Mistrza swego vpomniec, y o swym przyszłym odesciu ktoremu będzie wolne, gdy czas naznaczony przyidzie gdziekolwiek się będzie chciał vdac, opowiedziec; a inaczey gdzieby vczynił, winom trzech großy Towarzyßom przepadłych ma bydz karan. Jtem O Towarzyßach tego rzemiesła to ma bydz rozumiano, y o to postanowienie zachowane bydz ma. Iż każdy z nich tak młodßy Towarzyß iako Starßy, pomocnik vczciwie się zachowac ma przeciwko Mistrzowi y Małżonce iego, według starego zwyczaiu y czeladz domową aby vczciwie vważał, a żadnego sobie lekce nieważył. A młodßy Towarzyß starßemu wysługowac się ma, to iest wody y recznika nagotowac, Warstat miotłą vchędożyc, okna otworzyc, y zamknąc, ylaskę z roboty wyłożyc, y złożic, y inße wßytkie rzeczy do warstatu potrzebne według potrzeby nagotowac: Wyiąwßy żeby młodzieniec vczen byłby v Mistrza na ten czas, tedy ten za Towarzyßa młodßego to wßytko wypełnic ma; inaczey gdzieby młodßy Towarzysz vczynił, winą trzech großy karan bydz ma. Jtem Towarzyß każdy ktory na każdy tydzien bierze po dwu, abo po trzech großy, przymuiąc robotę na dwie niedzieli przed Swiętym Michałem, tedy aż do wstępney srzody, abo do ostatniego Miesopustu ma wstawac do swiece na osmą godzinę. A ktory bierze na każdy tydzien po trzy grosze, wyrobic winien obyczaiem zwykłym powrozy, postronkow dwunastnych po konopney kądzieli powianych po ßesci łokiet w liczbie dwadzieścia y cztery na każdy dzien. Jtem Powrozow, także postronkow popiętnych dwußelągowych dißlewych po konopney kądzieli powianych, w liczbie trzydzieści przez ieden dzien wyrobic ma. Jtem Postronkom poczwartnych na piec łokci w liczbie ßesedziesiąt ma wygotowac. Jtem Czwartnych ßelągowych po cztery łokcie Szesdziesiąt przez ieden dzien wyrobic ma. Jtem Stryczkow leczayow bez sspußczenia po piąciu łokiet pułtory kopy wyrobic ma. Jtem Postronkow więkßych samo wtor trzy kopy spusci. Jtem Postronkow Czwartnych cztery kopy samo wtor przez ieden dzien spuscic ma: A mnieyßych Stryczkow osobno, y osobliwych osm kop, także samowtor spuscic na ieden dzien, Chomątnych Postronkow dwadziescia po osmi łokci powianych vczynic: Tychże postronkow Chomątnych dwie kopie także samo wtor opusci. Jtem Biczow mnieyßych Towarzyß samowtor osm kop spusci y wyrobi. Jtem Stabrynow za złoty ieden sznurow za dwadziescia großy wyrobi. Ktore roboty na każdy dzien osobliwie przez Towarzyße y pomocniki naiemne, sprawiedliwie y statecznie maią bydz wypełnione, aby postanowienia tego przenowaniem nie zbywali; Abo żeby ktorym obyczaiem Mistrzowie od Towarzyßow niebyli oßukani, ktorzy im sprawiedliwą zapłatę zaiste są powinni. A gdzieby inaczey robili, to będzie należało na zdaniu Mistrzow. Jtem Towarzyß każdy, dwa albo trzy große myta w ochlon na każdy Tydzien biorąc, ma brac od Mistrza na przepicie na wieczor piwa za dwa pieniądza. A iesli dwa wspołu v iednego Mistrza robiliby tedy ma im dano bydz piwa za ieden kwarnik. Jtem Mistrz każdemu Towarzyßowi na łaznią dac winien przez dwie niedziele pułgroßa. Jtem Trunkał Towarzyski pilnosci ich takowy bydz ma. Jesliby ktory człek zkądkolwiek przyniosłby ku potrzebie swey puł kamienia konopi zgotowac na powrozy do Mistrza ktoregokolwiek takowy Mistrz zapłate za swą pracą sobie weznie, a iesliby więcey było niż puł kamienia konopi oddanych zapłata Towarzyßowi przyidzie. Jtem Aby żaden z Mistrzow niebył przypuszczon do tego Cechu nad liczbe dziesiąciu. Jtem do Win Cechowych aby żadna inßa zwierzchnosc niemiała ieno Cech sam. My tedy HENRIK KROL wyżey mianowany prozbie Consiliarzow naßych, y ratiom ich mieysce daiąc, Artykuły wyżey napisane, bacząc ie bydz ku pożytkowi Żupp Naßym Wielickim, y nieprzeciwne Prawom y Przywileiom Miasta Wielickiego, ani Prawu pospolitemu, Zwierzchnoscią Naßą Krolewską we wßytkich Condityach, Clausulach, y Punktciech approbowalismy.

Iß - 1

Dalismy, potwierdzili, y umocnili, iakoż approbuiemy potwierdzamy, y umacniamy listem ninieyszym uznawaiąc ie, y wszystko w nich się zamykaiące, miec moc dostateczną za swiadectwem listu ninieyszego, do ktorego pieczęc Nasza iest zawieszona. Dan w Krakowie na Seymie Koronatiey naszey, Pierwszego Dnia Czerwca, Roku Panskiego Tysiącznego Pięcsetnego Siedmdziesiątego Czwartego. Krolowania Naszego Roku Pierwszego. Rltio Magnifici Valentini Dembienski de Dembiany R.P. Cancellarij. Valentinus Dembienski R.P. Cancellarius scrit. Nos itaq; STEPHANVS REX supplicatoni memoratæ Nobis factæ benigne annuentes, præinsertas literas in omnibus earum punctis, clausulis, articulis, capitulis, conditionibus, & verbis, modo tamen Legibus publicis contrariæ in aliquo non sint, authoritate Nostrâ Regiâ, approbandas & confirmandas duximus, Atq; equidem approbamus, & confirmamus, per præsentes literas Nostras. Decernentes easdem, & omnia in illis comprehensa, robur & pondus suum debitum, & justum semper obtinere debere. In cuius rei fidem, ipsas hasce Nostras manu propria Nostra subscripsimus & sigillo Regni Nostri muniri mandauimus. Datum Mariemburgi Die octauâ Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Septimo. Regni vero Nri Anno secundo. Stephanus REX. Matthias Bech. Nos itaq; VLADISLAVS REX, Supplicationi prædictæ benigne annuentes præinsertas literas in omnibus earum punctis, clausulis, Conditionibus, ligamentis, & articulis intro contentis approbandas, ratifican. & confirman. esse duximus, uti quidem inquantum Juris & usus est approbamus, ratificamus & confirmamus præsentibus literis nostris volentes easdem debitæ firmitatis robur obtinere debere. In quorum fidem præsentes manu Nostrâ subscriptas sigillo Regni communiri jussimus. Datæ Varsauiæ Die XXX Mensis Decembris. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Regnorum Nostrorum Poloniæ Octauo, Sueciæ vero Nono Anno Vladislaus REX. Georgius Nowodworski. S.R. mp.

NOS itaq; IOANNES REX Supplicationi dicti Contubernij benignè annuentes præinsertas Literas, per Prædecessores Nostris approbatas cum omnibus eorum contentis Clausulis ac ligamentis. Necnon Iura & Priuilegia ipsorum Contubernij omnia in toto approban. & confirman. esse duximus. uti quidem approbamus, confirmamus, ac ratificamus Decernentes easdem vim & robur debitæ firmitatis perpetuo obtinere debere. Quod ad notitiam omnium Magistratuum ac Officiorum quorumuis deducentes Mandamus quatenus præfatos Restiones totius ipsorum Contubernium, circa Iura, Ordinationes, ac Priuilegia ipsis collata, & per NOS approbata conseruent conseruariq; ab alijs curent. Præpeditores vero dicti Contubernij requisiti existentes arceant. In quorum fidem præsentes Manu Nostrâ subscriptas Sigillo Regni comuniri iussimus. Actum & Datum Cracouiæ Die XX Mensis Januarij Anno Domini MDCLXXIV. Regni Nostri X Anno.

Ioannes Rex

Confirmatio Contubernii Restionum Vielicensium

Juxta summum mandatum dd. 27ma 9bris 782 cassatum. Ex Officio circulari Bochniæ die 13ta Xbris 783.

Juguff
[illegible] Circ. Commissarius

Franciscus Ramocki
Sacræ Regiæ Maiestatis Secret.
[illegible]

1684

1783